

Bıçağın temizliği ve kanlı bıçakla namaz

Soru: Sürekli bıçaklarını yanında taşıyan bir kasap kurban kestiği kanlı bıçaklar üzerindeyken namaz kılabilir mi?

Kısa Fetva

Kan, galiz bir necaset olduğundan namaz kılan kişinin bedeninde, elbisesinde veya namaz kıldığı yerde bir el ayasından fazla bulunması namazın geçersiz olmasına sebep olur. Bu sebeple bıçaklar üzerindeki kan temizlenmelidir. Bu kan yıkamakla temizlenebileceği gibi Hanefi mezhebine göre bıçak gibi pürüzsüz yüzeylerdeki necaset silmekle de temiz olduğundan bıçağın kesilen hayvanın üzerine sürülmesi veya bir bezle silinmesi namazın geçerli olması için yeterli olacaktır.

Detaylı Fetva

Namazın şartlarından biri de namaz kılan kişinin bedeni, elbisesi ve namaz kıldığı yerin temiz olması gerektiğini ifade eden necasetten taharettir.¹ Buna göre bedeni, elbisesi veya namaz kıldığı yerde belli miktarın üzerinde necaset bulunan kişinin namazı geçersiz olur.

Hanefi mezhebine göre namaza mani olma noktasında necasetler hafif ve galiz olmak üzere ikiye ayrılır. Necis olduğuna dair açık nas bulunup, temiz olduğuna dair nas bulunmayanlara galiz necaset denirken, hem necasetine hem taharetine dair nas bulunanlara ise hafif necaset denmiştir.² Galiz necasetlerde ölçü, el ayasını(bir dirhem yüzeyi) geçmemesi iken hafif necasetlerde; elbisede bulaştığı parçanın, bedende ise bulaştığı azanın dörtte birini aşmamasıdır.³ Bu ölçülerden fazla necaset bulunması durumunda namaz geçersiz olur.

Akıcı kan, Allah Teâla tarafından açıkça haram kılındığından⁴ ve bunun aksine bir nas olmadığından galiz necaset kapsamında kabul edilir. Buna göre namaz kılan kişinin üzerinde el ayasından fazla kan bulunması namazına mani olacağından kanın temizlenmesi gerekir.

Bütün bunlardan sonra üzerindeki bıçaklarda el ayasından fazla kan bulunan kişinin o halde kıldığı namazın fasit olduğunu söyleyebiliriz. Bu sebeple bu kanın temizlenmesi gerekir.

Bir necasetin şer'an izale edilebilmesi için farklı yöntemler vardır. Bunların en başında ise su ile yıkamak gelir ki suyun hakiki necasetleri izale edeceği hususunda bir ihtilaf yoktur. Zira Allah Teâla suyu temizlik için indirdiğini ifade etmektedir.⁵ Hanefi mezhebine göre kendisiyle izalenin

mümkün olduğu(sıkıldığında akacak yoğunlukta olan) temiz sıvılarla da bu necasetler giderilebilir.

Hanefilerde namaz için yeterli temizliği sağlayan yöntemlerinden biri de pürüzsüz yüzeylere bulaşan necasetlerin yıkamadan silinerek giderilmesidir. Hanefi metin kitaplarında, kişinin üzerindeki kılıç veya aynaya bulaşan necasetin giderilmesi için silmenin yeterli olacağı ifade edilmiştir.⁶ Bu noktada katı ve sıvı necaset arasında bir ayrım yoktur.⁷ Bunun için bıçak bir bezle silinerek veya yıkanarak temizlenmelidir. Ancak Şafii mezhebinde pürüzsüz yüzeylere bulaşan necasetler silmekle temizlenemez, sadece yıkamakla temizlenebilir.⁸

-
1. Abdülganî b. Tâlib b. Hammâde el-Meydânî el-Guneymî, *el-Lübâb fî şerhi'l-Kitab* (Medine: Dâru's-Sirâc, 2010), 2/100.
 2. Ebü'l-Hasen Burhânüddîn Alî b. Ebî Bekr b. Abdilcelîl el-Fergânî el-Mergînânî, *el-Hidâye şerhu bidâyeti'l-mübtedî*, thk. Said Bektaş (Medine: Dâru's-Sirâc, 2019), 1/391-392.
 3. el-Guneymî, *el-Lübâb fî şerhi'l-Kitab*, 2/104-106.
 4. bk. el-Bakara 2/173.
 5. el-Enfal 8/11.
 6. Ebü'l-Fazl Mecdüddîn Abdullâh b. Mahmûd b. Mevdûd el-Mevsîlî, *el-İhtiyâr li-ta'îlî'l-Muhtâr* (Beyrut: er-Risâletü'l-Âlemiyye, 2009), 1/116.
 7. Muhammed Emîn b. Ömer b. Abdilazîz el-Hüseynî ed-Dımaşkî İbn Âbidîn, *Reddü'l-muhtâr 'ale'd-dürri'l-muhtâr* (Beyrut: Dâru'l-Ma'rife, 2015), 1/563.
 8. Ebû Zekeriyâ Yahyâ b. Şeref b. Mürî en-Nevevî, *el-Mecmû' Şerhu'l-Mühezzeb* (Beyrut: el-Mektebetü'l-Asriyye, 2014), 1/393.